

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia XXX
[...](2011) XXX

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I
TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO**

Podsumowanie osiągnięć Komisji w zakresie zarządzania za rok 2010

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO

Podsumowanie osiągnięć Komisji w zakresie zarządzania za rok 2010

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 317 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) **Komisja Europejska wykonuje budżet na własną odpowiedzialność** i w granicach przyznaných środków, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami. Przyjmując niniejsze sprawozdanie podsumowujące, Komisja bierze na siebie odpowiedzialność polityczną za wyniki zarządzania osiągnięte przez dyrektorów generalnych i szefów służb w oparciu o poświadczenia wiarygodności i zastrzeżenia przedstawione przez nich w rocznych sprawozdaniach z działalności. W niniejszym podsumowaniu Komisja określa również kluczowe kwestie dotyczące zarządzania, którymi należy się zająć w pierwszym rzędzie, oraz kierunki działania pozwalające zaradzić zauważonym niedociągnięciom.

W 2009 r., trzeci rok z rzędu, **Trybunał wydał w pełni pozytywną opinię** w zakresie skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Kontynuowana jest **pozytywna tendencja obniżania ogólnego wskaźnika błędów**. Według szacunków Trybunału wskaźnik najbardziej prawdopodobnego błędu w całościowym budżecie wyniósł – po raz pierwszy w historii – od 2% do 5%. W ocenie Trybunału¹ poprawiła się również jakość rocznych sprawozdań z działalności.

Sprawozdanie na temat osiągnięć Komisji w zakresie zarządzania to coś więcej niż przekazywanie informacji dotyczących wskaźników błędów. Obecna sytuacja gospodarcza powoduje, że obywatele przywiązują najwyższą wagę do zagadnienia wartości dodanej oraz wysokiej jakości wydatkowania funduszy. W pierwszej części swoich rocznych sprawozdań z działalności intendentów delegowani przedstawiają, jak spożytkowali zasoby ludzkie i finansowe, aby zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami osiągnąć cele polityki ustanowione przez kolegium – wskazując czytelnikom, w jaki sposób polityka w różnych obszarach działalności stworzyła wartość dodaną dla społeczeństwa UE.

W ostatecznej fazie opracowywania wniosków dotyczących kolejnych wieloletnich ram finansowych Komisja zaproponuje usprawnienia przede wszystkim w zakresie zarządzania dzielonego, w ramach którego państwa członkowskie wykonują około 80% budżetu. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zwiększył odpowiedzialność państw członkowskich, które muszą współpracować z Komisją w zakresie wykonania budżetu, podkreślając ich zobowiązania w odniesieniu do kontroli i audytu².

2. WZMOCNIENIE PODSTAW WIARYGODNOŚCI

Kolegium przekazuje operacyjne wykonanie budżetu dyrektorom generalnym i szefom poszczególnych służb, tj. „intendentom delegowanym”, którzy odpowiadają za należyte i efektywne gospodarowanie finansami oraz zapewnienie odpowiednich i skutecznych systemów kontroli w ramach podległych im służb. Dyrektorzy generalni i szefowie służb składają sprawozdanie z wykonania swoich obowiązków w formie rocznego sprawozdania z

¹ Dz.U. C 303 z 9.11.2010, pkt 1.27–1.31.

² Art. 317 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

działalności³, zawierającego poświadczenie wiarygodności, które potwierdza, że operacje finansowe były zgodne z prawem i prawidłowe. Zapewnienie wiarygodności polega na obiektywnym zbadaniu dowodów w celu sporządzenia niezależnej oceny skuteczności zarządzania ryzykiem oraz procesów kontroli i administrowania. Wspomniane badanie przeprowadzane jest przez kadre zarządzającą, która stale nadzoruje funkcjonowanie wewnętrznych systemów kontroli, oraz przez wewnętrznych i zewnętrznych audytorów. Wyniki badania zamieszczane są każdorazowo w rocznym sprawozdaniu z działalności, które jest głównym narzędziem dyrektorów generalnych do rozliczania się przed kolegium.

2.1. Wpływ wewnętrznej reorganizacji na wiarygodność

W 2010 r. wdrożono wiele ważnych zmian i przeprowadzono wiele reorganizacji. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który wszedł w życie z dniem 1 grudnia 2009 r., stworzył urząd⁴ Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa i wiceprzewodniczącego Komisji i określił, że Wysokiego Przedstawiciela wspomagać ma **Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ)**. Przygotowania do stworzenia **ESDZ** miały miejsce w 2010 r., a służbę utworzono 1 stycznia 2011 r. Zmieniono niektóre przepisy rozporządzenia finansowego⁵. Komisja pozostaje odpowiedzialna za wykonanie budżetu, włącznie ze środkami operacyjnymi wydatkowanymi przez szefów delegatur, którzy są subdelegowanymi intendentami Komisji.

Po ustanowieniu nowego kolegium i **przydziale tek przekształcono kilka dyrekcji generalnych**⁶. W trakcie tego procesu utworzono między innymi nową Dyрекcję Generalną ds. Sprawiedliwości, DG do Spraw Wewnętrznych, DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu, DG ds. Energii, DG ds. Mobilności i Transportu oraz przeniesiono część dyrekcji pomiędzy dyrekcjami generalnymi. Zgodnie z polityką Komisji nieubiegania się o nowe stanowiska u władz budżetowych stworzono Dyrekcje Generalne ds. Zasobów Wspólnych oraz Wspólne Służby Kontroli Wewnętrznej, co umożliwiło zebranie wiedzy fachowej i osiągnięcie korzyści skali.

Komisja płynnie wprowadziła wspomniane wyżej zmiany. Służby centralne zaktualizowały okólnik⁷ dotyczący opracowywania rocznych sprawozdań z działalności w tych okolicznościach. Nowi dyrektorzy generalni otrzymali notatki przy przejmowaniu stanowisk od swoich poprzedników. Służba Audytu Wewnętrznego zbadała kilka aspektów wspomnianych reorganizacji, przyczyniając się w ten sposób do ulepszenia administracji i zarządzania.

2.2. Dialog między dyrektorami generalnymi a kolegium

W każdym⁸ rocznym sprawozdaniu z działalności wyraźnie stwierdzono, że przed ostatecznym podpisaniem poświadczenia wiarygodności odpowiedzialni komisarze zostali poinformowani o głównych punktach sprawozdania, w tym o przewidzianych w nich zastrzeżeniach.

³ Art. 60 rozporządzenia finansowego.

⁴ Decyzja ustanawiająca, tworząca ESDZ została przedłożona Radzie dnia 22 kwietnia. W jej wyniku wprowadzono zmiany w rozporządzeniu finansowym i regulaminie pracowniczym oraz przyjęto budżet korygujący.

⁵ Rozporządzenie (WE) nr 1081/2010 z dnia 24 listopada 2010 r.

⁶ Ogłoszenie decyzji o przydziale tek przez nowo wybranego przewodniczącego dnia 27 listopada 2009 r.

⁷ Okólnik SEC(2002) 657 został zastąpiony przez SEC(2010) 1333, sekcja 3, „Zmiana na stanowisku dyrektora generalnego/szefa służb/intendenta delegowanego oraz przeniesienie/podział zadań między służbami”.

⁸ Dyrektorzy Generalni ds. Zasobów Ludzkich i Bezpieczeństwa oraz Dyrektor Europejskiego Urzędu Doboru Kadr nie przekazali takich informacji w swoich sprawozdaniach z działalności, ale potwierdzili je odpowiednio w nocie skierowanej do służb centralnych.

Roczne sprawozdania z działalności są głównym narzędziem, za pomocą którego intencjoni delegowani rozliczają się przed kolegium, i stanowią podstawę do poświadczenia wiarygodności. Komisja poinstruowała Sekretariat Generalny oraz DG ds. Budżetu, by nadal wspierały pozostałe dyrekcje generalne i służby poprzez regularny przegląd stałych instrukcji, noty wyjaśniające, szkolenia i spotkania służące wzajemnej weryfikacji. Wezwała również wszystkich dyrektorów generalnych i szefów swoich służb, by aktywnie wspierali wszelkie środki opracowywane przez służby centralne, mające na celu poprawę jakości narzędzi sprawozdawczych.

2.3. Audyt Wewnętrzny

Komitet ds. Audytu skoncentrował swoje prace na głównych zagrożeniach stwierdzonych w trakcie przeprowadzonych audytów i poprawił przepływ informacji do kolegium na temat zagadnień związanych z kontrolą, w tym zagadnień o wymiarze zbiorczym oraz jakościowej informacji o tym, jak plany działania poprawiają całościowe środowisko kontroli. W swoim rocznym sprawozdaniu i notach informacyjnych Komitet ds. Audytu poinformował kolegium, że poczyniono postęp w realizacji zaległych przyjętych zaleceń pokontrolnych, uznanych za „krytyczne” lub „bardzo ważne”, zgodnie ze sprawozdaniem podsumowującym z 2009 r. W 2010 r. nie było żadnych nierozpatrzonych „krytycznych” zaleceń, a 26 „bardzo ważnych” zaleceń oczekiwało na realizację sześć miesięcy po terminie wymagalności. Przyjęto 97 „bardzo ważnych” zaleceń które oczekują na realizację przez okres krótszy niż sześć miesięcy.

Opierając się na informacjach dostarczonych przez Komitet ds. Audytu, Komisja odnotowała postęp w realizacji zaleceń pokontrolnych i zaleciła służbom, by kontynuowały przedmiotowe prace. Dyrektorzy generalni i szefowie służb powinni dopilnować, by zaległym zaleceniom zapewnić należną uwagę.

W marcu 2011 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przedłożyła roczne sprawozdanie z kontroli wewnętrznej za 2010 r. zgodnie z wymogami art. 86 ust. 3 rozporządzenia finansowego.

W maju 2011 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji wydała swoją pierwszą ogólną opinię. Opiera się ona na pracach przeprowadzonych przez działy audytu wewnętrznego oraz Służbę Audytu Wewnętrznego w latach 2008–2010 w ramach skoordynowanego planu audytu strategicznego. W opinii skoncentrowano się na zarządzaniu finansami. Audytor wewnętrzny Komisji uważa, że w roku 2010 Komisja uruchomiła odpowiednie zarządzanie, zarządzanie ryzykiem i procedury kontroli wewnętrznej, które dają wystarczającą pewność osiągnięcia jej celów finansowych, z wyjątkiem tych obszarów zarządzania finansami, co do których dyrektorzy generalni wyrazili zastrzeżenia w swoich poświadczeniach wiarygodności i które podlegają uwagom dotyczącym zarządzania ryzykiem związanym z błędami w transakcjach leżących u podstaw rozliczeń. Niniejsza opinia nie dotyczy programu globalnego systemu nawigacji satelitarnej, którego kontrola nie została zakończona do końca 2010 r. W opinii uwzględniono przede wszystkim fakt przyjęcia przez kadre zarządzającą planów działania, które zdaniem Służby Audytu Wewnętrznego przeciwdziałają zidentyfikowanemu przez audytorów w przeciągu ostatnich trzech lat ryzyku resztkowemu oraz służą do wdrożenia przedstawionych zaleceń. Realizacja wspomnianych planów jest nadzorowana za pomocą sprawozdań sporządzanych przez kadre zarządzającą oraz audytów pokontrolnych.

Komisja przyjęła do wiadomości wspomniane sprawozdania, które zapewniły kolegium o odpowiednim sposobie zarządzania i prowadzenia kontroli wewnętrznej w ramach jego służb. Dają one wystarczającą pewność, że założone cele zostaną osiągnięte.

2.4. Dalsza poprawa jasności i spójności sprawozdań z działalności

Roczne sprawozdania z działalności stanowią podstawę do poświadczenia wiarygodności przez Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) i organy udzielające absolutorium. W opinii Trybunału jakość przedstawianych sprawozdań uległa w ostatnich latach poprawie. W swoim rocznym sprawozdaniu za 2009 r. ETO przyznał wszystkim dyrekcjom generalnym i służbom Komisji za ich roczne sprawozdania z działalności oceny „A” i „B”⁹.

Stałe instrukcje dotyczące rocznych sprawozdań z działalności zostały dopracowane w celu poprawy jakości dowodów przedstawianych na potwierdzenie wiarygodności, jak również pod kątem zrozumiałości używanych w nich sformułowań. Służby centralne uczestniczyły już we wczesnej fazie tworzenia rocznych sprawozdań z działalności, włączając się do dyskusji z dyrekcjami generalnymi i służbami na temat kluczowych kwestii oraz dostarczając wskazówek niezbędnych dla poprawy jakości tekstu końcowego. Wstępna wzajemna weryfikacja okazała się być skuteczną platformą dla różnych służb, służącą do wymiany opinii na temat metod opracowywania szeregu przekrojowych zagadnień w rocznych sprawozdaniach z działalności, zapewniania spójnego podejścia oraz skutecznego zwalczania stwierdzonych nieprawidłowości.

Podczas procesu wzajemnej weryfikacji określono szereg aspektów w celu poprawy prezentacji, w szczególności całościowej argumentacji popierającej wiarygodność i opisu wkładu poszczególnych części. Należą do nich: a) tok rozumowania, z którego należy skorzystać, w przypadku gdy dostępna jest wyłącznie próba kontrolna oparta na analizie ryzyka; b) opis zastosowanej metodologii doboru próby oraz c) metody matematyczne używane do ekstrapolacji wyników z próby kontrolnej na całą populację.

Komisja zaangażowana jest w ciągłą poprawę przejrzystości sformułowań i porównywalności rocznych sprawozdań z działalności.

3. WIARYGODNOŚĆ ZYSKIWANA DZIĘKI ROCZNYM SPRAWOZDANIOM Z DZIAŁALNOŚCI ORAZ ZASTRZEŻENIA ZGŁOSZONE PRZEZ DYREKTORÓW GENERALNYCH

Po zbadaniu rocznych sprawozdań z działalności, a w szczególności poświadczeń wiarygodności podpisanych przez dyrektorów generalnych, Komisja stwierdza, że **dają one wystarczającą pewność** co do należytego wykorzystania zasobów zgodnie z ich przeznaczeniem, poszanowania zasad należytego zarządzania finansami oraz stwierdzenia, że ustanowione procedury kontrolne dostarczają niezbędnych gwarancji w zakresie zgodności z prawem i prawidłowości transakcji. Niektórzy dyrektorzy generalni wskazali na istniejące nadal niedociągnięcia i wyrazili swoje zastrzeżenia w rocznych sprawozdaniach z działalności, **nie kwestionując jednocześnie ogólnego stopnia wiarygodności**.

⁹ Ocena „A” oznacza że oświadczenie dyrektora generalnego oraz roczne sprawozdanie z działalności zawierają rzetelną ocenę zarządzania finansami w kontekście jego prawidłowości; ocena „B” oznacza, że oświadczenie dyrektora generalnego i roczne sprawozdanie z działalności zawierają częściowo rzetelną ocenę zarządzania finansami w kontekście jego prawidłowości; ocena „C” oznaczałaby, że oświadczenie dyrektora generalnego oraz roczne sprawozdanie z działalności nie zawierają rzetelnej oceny zarządzania finansami w kontekście jego prawidłowości (Dz.U. C 303 z 9.11.2010, s. 88).

Dwunastu dyrektorów generalnych wraz z jednym dyrektorem agencji wykonawczej przedstawiło ogółem **siedemnaście zastrzeżeń** w swoich sprawozdaniach z działalności za 2010 r. Znalazło się wśród nich piętnaście z dwudziestu jeden¹⁰ zastrzeżeń zgłoszonych już w 2009 r., w odniesieniu do których pod koniec 2010 r. nadal prowadzono działania, oraz dwa nowe zastrzeżenia.

Najczęściej spotykane problemy wynikają ze **złożonych reguł kwalifikowalności dotyczących beneficjentów dotacji** (zagadnienie to dotyczy funduszy objętych scentralizowanym zarządzaniem bezpośrednim) oraz ze stosowania **zasad dotyczących zamówień publicznych** (które często były przyczyną błędów popełnianych w obszarze polityki spójności). Każdy z dyrektorów generalnych i szefów służb przedstawił główne przyczyny zgłoszonych przez siebie zastrzeżeń i określił działania naprawcze.

Po ocenie wyników kontroli sześć zastrzeżeń przeniesionych z poprzednich lat zostało uchylonych. W celu uchylecia zastrzeżenia intendenci delegowani zostali poproszeni o przedstawienie środków zastosowanych w celu naprawienia stwierdzonych nieprawidłowości i o wykazanie, że środki te były skuteczne oraz że nieprawidłowości zostały odpowiednio usunięte. W większości przypadków oznaczało to, że dysponowano dowodami z kontroli wskazującymi na zmniejszenie wskaźników błędów do dopuszczalnych poziomów lub że systemy zostały odpowiednio ulepszone i że działają one prawidłowo.

3.1. Rolnictwo i zasoby naturalne

W przypadku rolnictwa i zasobów naturalnych niewielki wzrost wskaźnika błędów do poziomu nieco ponad 2% skłonił Trybunał do stwierdzenia w swoim rocznym sprawozdaniu za 2009 r., iż we wspomnianym rozdziale wystąpił istotny błąd. Trybunał ponownie wyraził opinię, że konieczne są dalsze wysiłki w celu uproszczenia zasad i warunków w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich.

W rocznym sprawozdaniu z działalności za 2010 r. Dyrektor Generalny ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich zgłosił **jedno zastrzeżenie**. Ze względu na znaczenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli (ZSZIK) w odniesieniu do zarządzania i kontroli wydatków rolnych oraz biorąc pod uwagę **poważne nieprawidłowości w systemie ZSZIK w Bułgarii, Portugalii i Rumunii**, zastrzeżenie zostało zgłoszone w celu ochrony dobrego imienia Komisji, nawet jeżeli skutek finansowy wspomnianych nieprawidłowości nie przekraczał progu istotności. Wspomniana dyrekcja generalna uchyliła „**zastrzeżenie dotyczące wydatków na rozwój obszarów wiejskich w ramach osi 2**” (poprawa stanu środowiska i terenów wiejskich), które było aktualne od 2007 r. W 2010 r., w wyniku prac Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, która zbadała sprawozdawczość państw członkowskich w odniesieniu do błędów dotyczących środków w ramach osi 2 i dostarczyła szczegółowych wytycznych służących takiej sprawozdawczości, jakość i wiarygodność statystyk kontrolnych państw członkowskich znacznie się poprawiła, a liczba znalezionych i zgłoszonych błędów znacznie się zmniejszyła. Wspomniane ulepszenia umożliwiają Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich dokładniejsze obliczenie wskaźnika błędów resztowych niż w latach poprzednich, kiedy to nie posiadała ona dostatecznej pewności, że państwa członkowskie sporządziły swoje statystyki z wymaganą dokładnością. Na podstawie informacji dostarczonych przez państwa członkowskie wskaźnik błędów resztowych szacowany na 2010 r. wynosi 1,84%, a zatem

¹⁰ Liczba ta obejmuje korektę związaną z utworzeniem Dyrekcji Generalnej ds. Mobilności i Transportu oraz Dyrekcji Generalnej ds. Energii. Zastrzeżenie zgłoszone w roku poprzednim przez Dyrekcję Generalną ds. Transportu i Energii liczono jako jedno zastrzeżenie w sprawozdaniu podsumowującym za 2009 r.

leży poniżej progu istotności wynoszącego 2%, z którego korzysta Trybunał. Również wskaźnik błędów resztowych w odniesieniu do wszystkich aspektów rozwoju obszarów wiejskich znajduje się poniżej progu istotności i wynosi 1,13% (2,1% w 2009 r.). Ponadto zakończony został plan działania, określony w zastrzeżeniach z lat poprzednich. Dalsza redukcja błędów byłaby możliwa wyłącznie w wyniku zwiększenia ilości kontroli na miejscu, co nie byłoby opłacalne.

Dyrektor Generalny ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa zgłosił w poprzednim roku zastrzeżenie dotyczące **różnych programów operacyjnych oraz środków związanych z Instrumentem Finansowym Orientacji Rybołówstwa (IFOR)**. Opracowano plan działania, który następnie z powodzeniem wdrożono. W rezultacie możliwe było uchylenie zastrzeżenia w odniesieniu do wszystkich wydatków z wyjątkiem jednego programu w Niemczech, w przypadku którego stwierdzono konieczność dokładniejszej analizy oraz dodatkowych kontroli, które są obecnie przeprowadzane.

Wyniki dodatkowego badania dotyczącego ram prawnych oraz argumenty państw członkowskich w sprawie **zasad kwalifikowalności w odniesieniu do wypłat na rzecz państw członkowskich wyrównujących dodatkowe koszty wprowadzania do obrotu pewnych produktów rybołówstwa z regionów peryferyjnych** wykazały, że wspomniane zastrzeżenie może zostać uchylone.

Dyrekcja Generalna ds. Środowiska zrealizowała z powodzeniem **plan działań przygotowany w zeszłym roku po zgłoszeniu zastrzeżenia odnośnie do kwalifikowalności wydatków** zadeklarowanych przez beneficjentów dotacji. W rezultacie zastrzeżenie zostało uchylone.

Dyrektor Generalny ds. Działań w dziedzinie Klimatu zgłosił zastrzeżenie dotyczące narażenia **reputacji Komisji** wynikającego z **istotnego naruszenia zabezpieczeń w krajowych rejestrach unijnego systemu handlu emisjami (ETS)**.

Komisja podkreśla konieczność prawidłowego wdrożenia ZSZIK w Bułgarii, Rumunii i Portugalii. Władze portugalskie wzywa się do ulepszenia planu działań. Bułgarski plan działań będzie dokładnie monitorowany pod kątem jego terminowego zakończenia. Rumunia ukończyła już swój plan działań, a jego postępy będą wnikliwie badane w celu dopilnowania poprawnego stosowania nowych elementów podczas rozpatrywania wniosków za 2011 r.

3.2. Polityka spójności

Polityka spójności jest wdrażana w oparciu o zasadę zarządzania dzielonego i przez wiele lat jej realizacja była obarczona błędem, którego szacowany poziom jest znacznie wyższy niż w przypadku innych dziedzin polityki. W 2009 r. nastąpił znaczny spadek szacowanej przez Trybunał wartości najbardziej prawdopodobnego poziomu błędu. Komisja uznaje¹¹, że poprawa ta wynika częściowo z ulepszenia przepisów kontrolnych w ramach prawnych dla obszaru „Spójność” na lata 2007–2013, a także jest skutkiem wdrożenia planu działania Komisji na 2008 r., który Komisja wykonała w celu wzmocnienia swojej funkcji nadzoru. Zróżnicowanie poziomów wykrytego wskaźnika błędu w poszczególnych latach zależy również jednak od względnego etapu programu w ramach wieloletniego cyklu jego realizacji. Rok 2010 był pierwszym rokiem, w którym większość programów istniejących w obecnych

¹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Trybunału Obrachunkowego „Skutki planu działania na rzecz umocnienia nadzoru Komisji nad działaniami strukturalnymi w ramach zarządzania dzielonego” – COM(2010) 52 z 18.2.2010.

ramach prawnych zaczęło w pełni funkcjonować, a większość organów krajowych zrealizowała projekty i zadeklarowała wydatki, powodując tym samym wzrost nieodłącznego ryzyka wystąpienia błędów.

W związku z tym Komisja zaproponowała w przeglądzie rozporządzenia finansowego, aby organy krajowe złożyły roczne oświadczenie w zakresie zarządzania dla wszystkich programów objętych zarządzaniem dzielonym. Rozwiązanie to stanowi najlepszy sposób uzyskania wiarygodnej pewności, że budżet UE jako całość jest wykorzystywany i kontrolowany we właściwy sposób.

Polityka spójności pozostaje jednak obszarem wydatków obciążonym najwyższym wskaźnikiem błędów w poświadczeniu wiarygodności za 2009 r. oraz stanowi jedyny obszar polityki, w którym – według szacunków Trybunału – wskaźnik prawdopodobnego błędów przekracza 5%. Komisja uznała, że konieczne jest dołożenie większych starań na rzecz ograniczenia tego wskaźnika błędów.

Dyrektor Generalny ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego zgłosił dwa zastrzeżenia: pierwsze dotyczyło systemów zarządzania i kontroli w przypadku konkretnych programów operacyjnych w ramach EFS 2000–2006 (we Francji, Hiszpanii, Niemczech i we Włoszech), drugie natomiast – systemów zarządzania i kontroli w przypadku konkretnych programów operacyjnych w ramach EFS 2007–2013 (w Austrii, Belgii, Bułgarii, Hiszpanii, Irlandii, Niemczech, na Słowacji, we Włoszech i w Zjednoczonym Królestwie). W przypadku pierwszego zastrzeżenia wielkość błędów można określić na 0,14% płatności okresowych za okres 2000–2006; w przypadku drugiego – na poziomie 1,13% płatności okresowych za okres 2007–2013. Oba zastrzeżenia zostały wniesione przez wzgląd na ochronę reputacji Komisji, w świetle poważnych braków dotyczących kluczowych elementów systemów zarządzania i kontroli w ramach określonych programów operacyjnych.

Dyrektor Generalny ds. Polityki Regionalnej zgłosił dwa zastrzeżenia: pierwsze z nich dotyczyło systemów zarządzania i kontroli w ramach EFRR i Funduszu Spójności w okresie 2000–2006 (w Bułgarii, Niemczech, na Łotwie, w Niderlandach, na Węgrzech oraz w odniesieniu do 9 programów Interreg), drugie natomiast dotyczyło systemu zarządzania i kontroli w ramach EFRR i Funduszu Spójności w okresie 2007–2013 (w Bułgarii, Republice Czeskiej, Grecji, Hiszpanii, na Litwie, Łotwie, w Niemczech, Rumunii, Włoszech, Zjednoczonym Królestwie, w odniesieniu do 13 programów europejskiej współpracy terytorialnej oraz 6 programów IPA/współpracy transgranicznej).

Ogółem, w odniesieniu do programów operacyjnych zgłoszonych do realizacji w ramach polityki spójności, narażona na ryzyko szacunkowa kwota stanowi między 0,8% a 1,5% płatności za 2010 r. dla całego obszaru „Spójność”. Ta szacunkowa średnia nie wyklucza istnienia zasadniczych znacznych rozbieżności między państwami członkowskimi oraz, w pewnych przypadkach, między programami operacyjnymi i regionami w ramach danego państwa członkowskiego. Mimo że w pewnej liczbie programów ryzyko wystąpienia nieprawidłowości można uznać za możliwe do opanowania w perspektywie wieloletniej, może ono być znacznie wyższe niż szacunkowe średnie wartości ryzyka w programach i państwach członkowskich w przypadku jego pomiaru w ujęciu rocznym. Komisja będzie nadal rygorystycznie pełnić swoją funkcję nadzorczą, naciskając na państwa członkowskie, by eliminowały braki stwierdzone w ich systemach zarządzania i kontroli, dokonując również, w stosownych przypadkach, wstrzymania i zawieszenia płatności oraz stosując korekty finansowe.

Komisja skupi swoje wysiłki szczególnie na tych systemach, podejmując skoordynowane działania zapobiegawcze i naprawcze. Wielkość kwot narażonych na ryzyko odbiega od wysokości wskaźnika błędu wyliczonego przez Trybunał Obrachunkowy w sprawozdaniu rocznym na potrzeby poświadczenia wiarygodności. Różnica między stosownym poświadczeniem wydanym przez intendentów delegowanych, a dokonaną przez Trybunał oceną systemów kontroli wynika z różnych czynników, w tym m.in. z faktu, że w szeregu obszarów polityki Komisja realizuje wieloletnie strategie kontroli, w związku z czym intendenci delegowani dokonują oceny funkcjonowania systemów kontroli w perspektywie wieloletniej, natomiast Trybunał ma obowiązek wydawania opinii corocznej. Zagrożona kwota wykazana w rocznych sprawozdaniach z działalności przez służby Komisji w odniesieniu do działań strukturalnych uwzględnia różne działania łagodzące i naprawcze podejmowane w ramach wieloletnich systemów zarządzania i kontroli (przewidujące dokonywanie korekt kilka lat po wypłacie środków przez państwa członkowskie beneficjentom oraz przez Komisję państwom członkowskim), z kolei analiza uwzględnia konkretną sytuację każdego programu.

Dlatego też **wskaźnik błędu w poświadczeniu wiarygodności przez Trybunał jest prawdopodobnie wyższy**, ponieważ uwzględniono w nim błędy, które mogą zostać poprawione w kolejnych latach w wyniku interwencji wszystkich uczestników łańcucha kontroli. Innym czynnikiem sprzyjającym powstaniu różnicy jest fakt, że wskaźnik błędu podawany corocznie przez Trybunał jest liczony w oparciu o błędy stwierdzone w danym roku w próbie programów, a następnie ekstrapolowany dla całości wydatków w ramach obszaru „Spójność”. Wyjaśnieniem tego stanu rzeczy może być fakt, że projekty zostały obecnie zrealizowane w ramach większości programów i przez większość organów oraz w większości przypadków wykazano wydatki, co zwiększa nieodłączne ryzyko wystąpienia błędów.

Zastrzeżenia dotyczące okresu programowania 2007–2013 zgłoszone przez Dyrektora Generalnego ds. Polityki Regionalnej mają szerszy zakres niż w minionych latach, gdyż odnoszą się do większej liczby programów operacyjnych w większej liczbie państw członkowskich oraz wyższych szacunkowych kwot narażonych na ryzyko. Zastrzeżenia dotyczące okresu programowania 2007–2013 zgłoszone przez Dyrektora Generalnego ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego dotyczą mniejszej liczby programów operacyjnych niż w 2009 r., ale w większej liczbie państw członkowskich oraz dotyczą ogółem niższego szacowanego poziomu zagrożonej kwoty.

Ponadto rok 2010 był pierwszym rokiem, w którym krajowe organy kontroli miały obowiązek zgłoszenia średniego wskaźnika błędów stwierdzonych w wyniku kontroli reprezentatywnej próby przeprowadzonych operacji. Począwszy od tego roku Dyrektor Generalny ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego oparł się na tych wskaźnikach w celu oszacowania skutków finansowych zastrzeżenia (a nie na predefiniowanych szacunkowych poziomach błędów¹²), gdy tylko uznano, że te dane liczbowe były odpowiedniej jakości. Podejście na przyszłość zakłada oparcie się w możliwie najszerszym zakresie na wskaźnikach błędów zgłaszanych przez krajowe organy kontroli, pod warunkiem że dane te zostaną uznane za dane odpowiedniej jakości.

W rocznych planach działania wyraźnie określono charakter napotkanych problemów i przedstawiono solidne plany działania. **Za godne uwagi przykłady mogą posłużyć poniższe obszary działania:**

¹² Tzw. ryczałtowe wskaźniki na potrzeby korekt finansowych.

- Stosowanie **procedury** wstrzymania i **zawieszenia** płatności **oraz korekt finansowych** (zob. pkt 4.2.1).
- Służby będą nadal **udzielać dodatkowych wskazówek i wsparcia** krajowym organom kontroli, w szczególności w kwestii zakresu i jakości kontroli oraz sporządzania **rocznych sprawozdań z kontroli oraz opinii z audytu** w celu maksymalizacji ich wartości dodanej.
- Służby będą koncentrować działania kontrolne, ale również doradztwo i działania z zakresu budowania potencjału administracyjnego, na kwalifikowalności kosztów oraz stosowaniu **przepisów dotyczących zamówień publicznych**, czyli na obszarach, w których wystąpiła większość szacunkowych błędów w 2008 i 2009 r. Komisja podejmuje inicjatywy mające na celu dalsze usprawnienie postępowań o udzielenie zamówień publicznych (zob. pkt 4.4.2).
- Służby będą nadal przeprowadzały – lub w stosownych przypadkach zwiększą – kontrole na miejscu oparte na analizie ryzyka obejmujące działania i systemy, w ramach swoich strategii kontroli.

Przedmiotem zainteresowania Komisji jest również efektywność unijnych środków finansowych wydatkowanych przez regiony/państwa członkowskie na refundację kosztów projektów, które zostały już ukończone i których koszty pokryto już z budżetów krajowych przed początkową datą kwalifikowalności oraz poza ramami obowiązujących zasad wyboru projektów („projekty retrospektywne”). Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, wyjaśni zasady kwalifikowalności, warunki oraz wstępne kryteria uwzględnienia we współfinansowanych programach projektów retrospektywnych zgodnych z prawem i zasadami oraz zaproponuje nowe zasady w tym względzie w swoim pakiecie dotyczącym funduszy strukturalnych po roku 2013.

W kontekście przeglądu rozporządzenia finansowego Komisja zaproponowała wprowadzenie corocznych poświadczeń wiarygodności w zakresie zarządzania wydawanych przez akredytowane instytucje w stosunku do wszystkich programów podlegających zarządzaniu dzielonemu.

Komisja wzywa państwa członkowskie, aby już teraz zademonstrowały swoje zaangażowanie na rzecz podniesienia poziomu odpowiedzialności poprzez wzmocnienie, w razie potrzeby, skuteczności środków kontroli, w szczególności skuteczności kontroli zarządzania pierwszego stopnia, przed poświadczeniem wydatków wobec Komisji oraz stosowanie się do wytycznych Komisji dotyczących podsumowań rocznych, aby uczynić je cennym dodatkowym źródłem informacji poświadczających wiarygodność. Chociaż podstawa prawna podsumowań rocznych nie przewiduje wymogu sporządzania ogólnego poświadczenia wiarygodności, Komisja zachęca wszystkie państwa członkowskie do pójścia za przykładem jedenastu państw, które w 2010 r. dołączyły poświadczenia wiarygodności oraz podjęły środki w celu wykazania swojego zaangażowania na rzecz należytego zarządzania unijnymi funduszami.

Komisja poleciła dyrekcjom generalnym odpowiedzialnym za politykę spójności zapewnienie wysokiego poziomu przejrzystości w ramach prowadzonej przez nie oceny systemów kontroli w każdym państwie członkowskim oraz udostępnianie informacji na temat przypadków wstrzymania lub zawieszenia płatności, korekt finansowych poprzez ich systematyczną publikację w ich rocznych sprawozdaniach z działalności. Ponadto Komisja poleciła im również dalsze systematyczne i bezwzględne wszczynanie procedury wstrzymywania lub zawieszania płatności w przypadku stwierdzenia poważnych uchybień lub nieprawidłowości w systemach kontroli.

3.3. Badania naukowe, energia i transport

Wspólna strategia kontroli realizowana przez dyrekcje generalne odpowiedzialne za badania naukowe w odniesieniu do **szóstego programu ramowego (6PR)** (2007–2010) okazała się sukcesem zarówno pod względem zakresu kontroli, jak i osiągniętych wyników. Na koniec analizowanego okresu wieloletni wskaźnik błędu resztowego¹³ uległ znacznemu obniżeniu – zbliżając się w przypadku niektórych dyrekcji generalnych do docelowego poziomu wynoszącego 2%. Powtarzające się zastrzeżenia dotyczące 6PR nie zostały cofnięte, z wyjątkiem zastrzeżenia uprzednio zgłoszonego przez Dyrektora Generalnego ds. Społeczeństwa Informacyjnego i Mediów, który postanowił wydać poświadczenie wiarygodności bez zastrzeżeń, pomimo stwierdzenia błędu resztowego na poziomie nieznacznie powyżej 2-procentowego progu. W swoim rocznym sprawozdaniu z działalności Dyrektor Generalny wyjaśnił, dlaczego w przeciągu 2011 r. spodziewa się spadku wieloletniego wskaźnika błędu (tzn. liczonego dla całego 6PR) poniżej docelowego poziomu.

Siódmy program ramowy (7PR) nabiera impetu. W rezultacie wysokość kwoty prefinansowania spadnie poniżej kwoty płatności dokonywanych w oparciu o zestawienie poniesionych wydatków. Uważa się, że płatności tego drugiego rodzaju obciążone są znacznie wyższym nieodłącznym ryzykiem (a tym samym wyższym wskaźnikiem potencjalnego błędu). Próba, która dotychczas była przedmiotem kontroli, nie jest wystarczająco reprezentatywna, przez co nie umożliwia dokładnego wyliczenia wskaźnika błędu resztowego, ani wyciągnięcia na tym etapie wniosków w zakresie poświadczenia. Oczekuje się, że od 2011 r. próba poddawana kontroli będzie na tyle wystarczająca, by intendenci delegowani byli również w stanie oprzeć się na kryterium błędu resztowego oraz stwierdzić, czy **konieczne jest** wniesienie zastrzeżenia dla **tego programu ramowego**. Wstępne wskaźniki błędu (między 4% a 5%) w dotychczas ukończonych kontrolach wskazują, że wskaźnik błędu dla całej populacji może przekroczyć próg wynoszący 2%.

Przepisy dotyczące kosztów kwalifikujących się do finansowania są skomplikowane: kontrole wykazały, że źródłem większości błędów wykrytych w rozdziale „Badania naukowe, energia i transport” są różnice w interpretacji tych przepisów. W 2010 r. grupa zadaniowa wysokiego szczebla przeanalizowała kwestie w zakresie zarządzania oraz kwestie organizacyjne w obszarze badań naukowych i wydała zalecenia dotyczące sposobu poprawy zarządzania kontrolami i usprawnienia mechanizmów kontroli w tym obszarze.

W międzyczasie wdrożono dalsze działania naprawcze dotyczące 7PR, ustanawiając wspólne ramy umożliwiające zewnętrznym audytorom wydawanie świadectw kontroli, w tym określając obowiązkowy zbiór procedur. Ponadto oczekuje się, że środki upraszczające¹⁴ wprowadzone w dniu 24 stycznia 2011 r. przyczynią się do dalszego obniżenia wskaźnika błędu. Oczekuje się, że decyzja umożliwiająca beneficjentom stosowanie swoich ustawowych metod rachunkowości przy wnioskowaniu o zwrot średnich kosztów personelu, jak również możliwość refundacji tych kosztów właścicielom MŚP (oraz innym osobom fizycznym nieotrzymującym wynagrodzenia) w postaci płatności ryczałtowych będą miały pozytywny wpływ na wysokość wskaźników błędu. Mimo pozytywnych wyników, jakie przyniosły środki upraszczające, sytuacja zostanie poddana ponownemu przeglądowi, gdy tylko kwota

¹³ Wskaźnik wieloletniego błędu resztowego odzwierciedla rzeczywisty wpływ błędu na unijny budżet z uwzględnieniem korekt i odzyskanych środków, w tym korekt dokonanych i środków odzyskanych w kolejnych latach.

¹⁴ C(2011) 174 wersja ostateczna, 24.1.2011, decyzja Komisji z dnia 24 stycznia 2011 r. w sprawie trzech środków upraszczających wykonanie decyzji nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i decyzji nr 970/2006/Euratom oraz zmieniająca decyzje C(2007) 1509 i C(2007) 1625.

płatności dokonywanych na podstawie zestawień kosztów się zwiększy, a próba kontrolna będzie statystycznie wystarczająco duża.

W swoim komunikacie z 2010 r. „O uproszczeniach w realizacji programów ramowych w zakresie badań naukowych”¹⁵ Komisja przedstawiła środki i możliwe rozwiązania służące uproszczeniu unijnego mechanizmu finansowania badań naukowych i wezwała pozostałe instytucje UE, by włączyły się do debaty oraz przekazały swoje uwagi na temat rozpatrywanych rozwiązań.

3.4. Pomoc zewnętrzna, rozwój i rozszerzenie

Ogólnie rzecz biorąc sytuacja w zakresie kontroli wewnętrznej w odniesieniu do działań zewnętrznych była w 2010 r. zadawalająca. Aby zapewnić większą wiarygodność poświadczenia w obszarze pomocy zewnętrznej, Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid jest w trakcie opracowywania wskaźnika szacowanego wpływu błędów resztowych. Dyrekcja ta zobowiązała się do wdrożenia stosownej metodyki w przeciągu 2011 r.

Dyrektor Generalny ds. **Stosunków Zewnętrznych cofnął zastrzeżenie – zgłoszone przez wzgląd na ochronę reputacji Komisji – dotyczące zarządzania wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Instrumentem na rzecz Stabilności** w świetle wprowadzonych usprawnień metodyki oraz podniesienia zdolności w zakresie przeprowadzania kontroli *ex-post*.

Komisja utworzyła Służbę ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej odpowiedzialną za zapewnienie kontroli finansowej nad instrumentami, w tym nad budżetem WPZiB oraz Instrumentem na rzecz Stabilności. Ta służba Komisji podlega bezpośrednio wiceprzewodniczącemu Komisji i Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa.

Komisja poleciła kierownikowi Służby ds. Instrumentów Polityki Zagranicznej ściśle monitorowanie dalszej realizacji planu działania uprzednio zainicjowanego przez Dyrektora Generalnego ds. Stosunków Zewnętrznych.

3.5. Edukacja i obywatelstwo

Dyrektor Generalny ds. **Komunikacji utrzymał zgłoszone w 2008 r. zastrzeżenie dotyczące możliwego naruszenia przez służby Komisji obowiązujących przepisów dotyczących praw własności intelektualnej**, które zgłosił przez wzgląd na ochronę reputacji Komisji. Podjęto większość działań naprawczych określonych w planie działania, w szczególności dotyczących szkoleń, podnoszenia poziomu świadomości oraz koordynacji międzynarodowej. Dyrektor Generalny ds. Komunikacji zapowiedział, że zastrzeżenie to zostanie cofnięte w momencie zawarcia umów o prawa autorskie dotyczących przygotowywanych przez tę Dyrekcję Generalną codziennych przeglądów wiadomości prasowych.

Dyrektor Generalny ds. **Edukacji i Kultury utrzymał zastrzeżenie dotyczące wskaźnika błędu w obszarze scentralizowanego zarządzania bezpośredniego** w związku z dużą ilością błędów w transakcjach wykrytych w trakcie kontroli *ex-post*. Zastrzeżenie to zostało utrzymane w świetle zastrzeżenia zgłoszonego przez dyrektora Agencji Wykonawczej ds.

¹⁵ COM(2010) 187 z 29.4.2010.

Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. Wskaźnik błędu w macierzystej DG wyniósł **3,4%**, natomiast wskaźniki błędu dla dwóch z siedmiu programów zarządzanych przez wspomnianą agencję wykonawczą – tj. dla programu „Kultura” oraz programu „Młodzież” – wyniosły odpowiednio **4,28%** i **7,38%**. Błędy wynikały przede wszystkim z faktu, że beneficjenci nie byli w stanie dostarczyć odpowiednich dokumentów potwierdzających wydatki lub też jakość tych dokumentów nie była wystarczająca. Macierzysta DG oraz wspomniana agencja dysponują planem skoordynowanego działania mającym na celu poprawę jakości informacji przekazywanych beneficjentom oraz strategii kontroli „zza biurka” w oparciu o ocenę ryzyka.

Dyrektor Generalny do **Spraw Wewnętrznych wysunął** w rocznym sprawozdaniu z działalności za 2010 r. **dwa zastrzeżenia – oba dotyczyły opóźnień we wdrożeniu rozległych systemów informatycznych**: projektów VIS oraz SIS II. W 2010 r. poczyniono znaczny postęp na drodze do ich skutecznego wdrożenia. Szczegółowy plan działania został w pełni wykonany, lecz dodatkowe opóźnienia wynikły z najnowszych wydarzeń, takich jak brak gotowości w niektórych państwach członkowskich i sytuacja polityczna w Afryce Północnej, która miała wpływ na uruchomienie VIS.

Dyrektor Generalny **ds. Sprawiedliwości był w stanie cofnąć zastrzeżenie** dotyczące ryzyka finansowego związanego z błędem resztowym szacowanym na poziomie 2,15% w **nieobjętej kontrołą grupie dotacji** w ramach działania ABB 1804 – prawa podstawowe i obywatelstwo.

Komisja jest zadowolona z działań podjętych w celu wyeliminowania potencjalnego naruszenia przez swoje służby praw własności intelektualnej.

Komisja z przykrością odnotowuje, że w wyniku kontroli *ex-post* przeprowadzonych przez Dyrekcję Generalną ds. Edukacji i Kultury stwierdzono wzrost wskaźników błędu oraz że zastrzeżeniem objęto dodatkowo dwa programy zarządzane przez agencję wykonawczą, pomimo działań podjętych w celu zapewnienia beneficjentom lepszych informacji na temat wymogów. Komisja zachęca swoje służby do zwiększenia starań.

Komisja zdaje sobie sprawę, że rozwój dużych systemów informatycznych, takich jak SIS II oraz VIS, i zarządzanie nimi wiąże się ze szczególnymi wyzwaniami. Komisja będzie nadal czynić starania mające na celu poprawę zarządzania oraz wzmocnienie współpracy z zainteresowanymi stronami w zakresie, w jakim dotyczy to SIS II, i będzie śledzić sytuację polityczną w państwach członkowskich i Afryce Północnej w celu zmniejszenia ryzyka opóźnień w odniesieniu do VIS.

3.6. Sprawy gospodarcze i finansowe

Dyrektor Generalny ds. **Przedsiębiorstw i Przemysłu** również za 2010 r. **wniósł zastrzeżenie dotyczące wiarygodności sprawozdań finansowych składanych przez organ delegowany**. Podejmowane działania dotyczyły usprawnienia ram monitorowania i kontroli. Ponadto wyeliminowano uchybienia w procedurach udzielania zamówień, co zapowiedziano w 2009 r. Niemniej jednak ustalenia dokonane w ramach kontroli sprawozdań rocznych za 2009 r. dowiodły istnienia innych słabości systemów kontroli wewnętrznej w organie delegowanym, uwypuklając obawy o wiarygodność sprawozdań finansowych za 2010 r. Nie jest możliwe ilościowe określenie ewentualnych skutków, ponieważ będą one znane dopiero po przeprowadzeniu kontroli sprawozdań finansowych za 2010 r., które planowo przeprowadzone zostaną w 2011 r.

Wspólne zarządzanie niesie ze sobą wyjątkowe wyzwania w zakresie zarządzania unijnymi środkami finansowymi. Komisja poleciła Sekretariatowi Generalnemu oraz Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu, by wspólnie z właściwymi służbami zainicjowały przegląd najczęściej napotykanym problemów i zaproponowały w stosownych przypadkach środki służące ulepszeniu wspólnego zarządzania.

4. ZAGADNIENIA I ROZWIĄZANIA PRZEKROJOWE

4.1. Racjonalność kontroli pod względem kosztów

Wydatki publiczne muszą podlegać efektywnym, skutecznym i proporcjonalnym mechanizmom kontroli, dającym obywatelom i ich przedstawicielom pewność co do prawidłowości wydatkowania tych środków. Istnieje jednak pewien poziom kontroli, powyżej którego dodatkowe kontrole stałyby w sprzeczności z dążeniem do zapewnienia efektywności programu (jeżeli ich skutkiem byłaby rezygnacja potencjalnego wnioskodawcy z ubiegania się o unijne wsparcie) lub należytego zarządzania finansowego.

W 2010 r. Komisja przyjęła **komunikat, w którym zaproponowała poziomy dopuszczalnego ryzyka błędu** w obszarach polityki „Badania naukowe, energia i transport” oraz „Rozwój obszarów wiejskich”¹⁶. Impulsem do podjęcia inicjatywy w zakresie określenia dopuszczalnego ryzyka błędu była potrzeba zapewnienia jasnych i powszechnych informacji ułatwiających zrozumienie właściwej równowagi między ryzykiem a poziomem kontroli, uwzględniających unijną wartość dodaną wynikającą z inwestycji w pewnych obszarach, przy jednoczesnym utrzymaniu akceptowalnego poziomu kosztów funkcjonowania systemów kontroli. Międzyinstytucjonalny dialog na temat tej koncepcji jest w toku.

W międzyczasie dyrekcje generalne odpowiedzialne za obszary polityki, dla których Komisja opublikowała już stosowny wniosek, przekazują w swoich rocznych sprawozdaniach z działalności **dalsze informacje na temat racjonalności mechanizmów kontroli pod względem kosztów**. W swoich analizach porównują one koszty ewentualnych dodatkowych kontroli oraz związane z nimi korzyści, tzn. wartość błędów, które prawdopodobnie będzie można dzięki nim wykryć i skorygować. Analiza ta jest podstawą do zmiany obecnie obowiązującego 2-procentowego poziomu istotności w odniesieniu do legalności i prawidłowości programów, stanowi jednak źródło cennych informacji dla intendentów delegowanych na temat tego, czy istniejące ryzyko uzasadnia dodatkowe kontrole przy uwzględnieniu zasad należytego zarządzania finansowego.

Komisja poleciła służbom centralnym wsparcie pozostałych służb w dalszym prowadzeniu analizy i sprawozdawczości na temat racjonalności kontroli pod względem kosztów na potrzeby kolejnych rocznych sprawozdań z działalności oraz objęcie tą analizą innych obszarów polityki.

Komisja wzywa intendentów delegowanych do dostosowania systemów kontroli do stwierdzonego poziomu ryzyka oraz uwzględnienia w ich ramach kwestii racjonalności kontroli pod względem kosztów, zgodnie z wymogami zaproponowanymi w zmienionym rozporządzeniu finansowym¹⁷, które powinno wejść w życie w 2012 r. Komisja będzie nadal współpracować z właściwymi organami państw członkowskich w celu optymalizacji racjonalności systemów kontroli (pod względem kosztów).

¹⁶ COM(2010) 261 z 26.5.2010.

¹⁷ COM(2010) 815, art. 63 ust. 2.

4.2. Poprawa informacji w zarządzaniu dzielonym w zakresie zawieszania płatności, odzyskiwania należności i korekt finansowych

4.2.1. Informacje dotyczące procedur wstrzymywania i zawieszania płatności

Komisja zachęca swoje służby do wstrzymywania procedur płatności i wnioskowania o stosowanie procedur zawieszenia tam, gdzie to konieczne, i gdy tylko spełnione są warunki określone w przepisach.

W zakresie zarządzania dzielonego Komisja zwiększyła liczbę procedur wstrzymywania lub zawieszania płatności stosowanych natychmiast w przypadkach wykrycia dowodów sugerujących znaczące wady funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli na podstawie art. 91 i 92 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006.

Służby dokonujące transakcji w trybie zarządzania dzielonego odnotowały wszystkie decyzje o wstrzymaniu/zawieszeniu płatności w swych rocznych sprawozdaniach z działalności. Informacje te obejmują odnośne programy operacyjne, państwa członkowskie, w których wystąpił problem, rodzaj wady, najważniejsze elementy uzasadniające decyzję oraz jej wpływ na budżet. Informacje te są ważne dla uzyskania wystarczającej wiarygodności.

Po wprowadzeniu w 2010 r. nowego narzędzia wstrzymywania płatności w okresie programowania 2007-2013 dyrektorzy generalni zaangażowani w zarządzanie dzielone podjęli formalne decyzje o **wstrzymaniu płatności** na łączną kwotę 2,6 mld EUR. Oprócz tego kolegium komisarzy przyjęło sześć decyzji o **zawieszeniu płatności**.

Komisja podtrzymuje stanowisko, że oddelegowani urzędnicy zatwierdzający powinni systematycznie wstrzymywać procedury płatności i wносить do kolegium komisarzy o ich zawieszenie, gdy spełnione są określone warunki i do czasu, aż właściwe organy krajowe nie wdrożą odpowiednich działań naprawczych.

4.2.2. Informacje od państw członkowskich dotyczące korekt finansowych i odzyskiwania należności na szczeblu krajowym

Korekta nienależnie wypłaconych kwot jest podstawą należytego zarządzania finansami. W 2010 r. dokładano wysiłków, by w razie konieczności stosować korekty finansowe, poprawić jakość danych krajowych państw członkowskich w zakresie korekt finansowych i odzyskiwania należności oraz propagować korzystanie z najlepszych praktyk w celu udoskonalenia mechanizmu odzyskiwania należności na szczeblu krajowym i unijnym.

W zakresie zarządzania dzielonego roczne sprawozdania z działalności zawierają szczegółowe informacje dotyczące korekt finansowych zastosowanych i uwzględnionych w sprawozdaniach państw członkowskich dla Komisji oraz ocenę krajowych systemów kontroli (zob. sekcja 4.2.4). Te dodatkowe informacje są odpowiedzią na wnioski przedstawione przez sprawozdawcę w sprawie udzielenia absolutorium podczas debaty poświęconej rezolucji w sprawie udzielenia absolutorium za 2009 r.

W zakresie polityki spójności państwa członkowskie stosują korekty finansowe na podstawie swych własnych kontroli oraz kontroli UE. Korekty te uwzględnia się w sprawozdaniach z rocznym opóźnieniem, czyli w 2010 r. państwa członkowskie przedstawiły korekty za 2009 r.

W zakresie polityki regionalnej państwa członkowskie zgłosiły, że do końca 2009 r. dokonały w programach na okres 2000–2006 **korekt finansowych** na łączną kwotę 3,6 mld EUR (z czego 1,7 mld wynikało z odzyskiwania należności a 1,9 mld z wycofania).

W zakresie zatrudnienia państwa członkowskie zgłosiły, że w okresie 2000–2009 dokonały korekt finansowych na łączną kwotę 1,2 mld EUR (w tym odzyskiwanie należności dotyczyło kwoty 0,2 mld EUR, a wycofanie 1,0 mld EUR).

4.2.3. Korekty finansowe narzucone państwom członkowskim przez Komisję

Innego typu **korektami finansowymi** są korekty, które **Komisja narzuca państwom członkowskim**. Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej zgłosiła dokonanie korekt finansowych na łączną kwotę 6,7 mld EUR w wyniku kontroli UE w okresie 2000–2010. Ponad połowy wszystkich korekt dokonano w ciągu ostatnich trzech lat wspomnianego okresu (3,9 mld EUR w latach 2008–2010). Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego zgłosiła dokonanie korekt finansowych na łączną kwotę 1,5 mld EUR w wyniku kontroli UE. W roku budżetowym 2010 DG AGRI dokonała w wyniku kontroli UE korekt finansowych na kwotę 834 mln EUR. Do końca 2010 r. wdrożono już 97% uzgodnionych/zatwierdzonych korekt finansowych programów w ramach całej polityki spójności (w formie nakazów odzyskania środków lub potrącenia ich przez państwa członkowskie od kolejnych wniosków o płatności).

Od 2009 r. komentarze do rocznego sprawozdania finansowego Unii Europejskiej zawierają bardziej wyczerpujące informacje na temat korekt finansowych zatwierdzonych przez Komisję i zastosowanych w ciągu roku oraz na temat odzyskiwania należności. W komentarzach do sprawozdania finansowego za 2010 r. informacje te zostaną rozwinięte.

4.2.4. Ocena systemów kontroli w państwach członkowskich

W 2010 r. po raz pierwszy w rocznych sprawozdaniach z działalności ujawniono **ocenę Komisji dotyczącą wszystkich systemów kontroli państw członkowskich**, uwzględniając różne poziomy pewności dla poszczególnych programów w poszczególnych państwach członkowskich. W zależności od obszaru polityki liczba państw członkowskich, w stosunku do których w wyniku oceny wyrażono zastrzeżenia, była różna: w zakresie polityki pomocy regionalnej 12 państw członkowskich oraz kilka programów transgranicznych, w zakresie polityki zatrudnienia – 10 państw członkowskich, w zakresie polityki rybołówstwa – 4 państwa członkowskie, a w zakresie rolnictwa 3 państwa członkowskie. Przedstawiono również informacje o tym, w jaki sposób ocena systemów kontroli wpływa na obliczanie przez dyrektorów generalnych łącznej kwoty budżetowej zastrzeżenia.

4.3. Wartość dodana do oświadczeń właściwych organów publicznych

Rok 2010 był pierwszym rokiem pełnego zastosowania **jednolitego systemu kontroli** w polityce spójności w okresie programowania 2007–2013. Podobnie jak w przypadku wszystkich nowych systemów, jego wprowadzanie związane było z kilkoma problemami dotyczącymi wiarygodności informacji dostarczanych przez organy kontrolne państw członkowskich. **Roczne sprawozdania z kontroli** przedstawione na koniec 2010 r. obejmowały wyniki kontroli przeprowadzonych w ciągu poprzedniego okresu dwunastu miesięcy, kończącego się w dniu 30 czerwca 2010 r. Spośród 460 wymaganych krajowych opinii z kontroli 14 zawierało odmowę wyrażenia opinii (207 w 2009 r.), 265 zawierało poświadczenie wiarygodności bez zastrzeżeń (108 w 2009 r.), 175 zawierało poświadczenie

wiarygodności z zastrzeżeniami (93 w 2009 r.), 5 było negatywnych (2 w 2009 r.)¹⁸, a jednej nie otrzymano. Komisja starannie przeanalizowała przedstawione opinie z kontroli i uzupełniła je w stosownych przypadkach własnymi ocenami. W nadchodzących latach wszystkie strony będą miały więcej doświadczenia i należy oczekiwać, że wiarygodność zgłoszonych odsetków błędów będzie lepsza.

Przy okazji odbywającego się co trzy lata przeglądu rozporządzenia finansowego proponowano też **zwiększenie odpowiedzialności państw członkowskich za fundusze wdrażane w ramach zarządzania dzielonego** poprzez wprowadzenie wymogu dostarczania przez wszystkie podmioty, którym powierza się zarządzanie funduszami UE w ramach zarządzania dzielonego¹⁹, poświadczeń wiarygodności dotyczących zarządzania.

W zakresie polityki rolnej i rozwoju obszarów wiejskich wszystkie 82 agencje płatnicze przedstawiły roczne poświadczenia wiarygodności dotyczące zarządzania, które obejmują kompletność, dokładność i prawdziwość przekazanych ksiąg rachunkowych oraz oświadczenie, że istniejący system daje wystarczającą pewność w zakresie zgodności z prawem i prawidłowości podstawowych operacji. Ponadto państwa członkowskie dysponujące więcej niż jedną agencją płatniczą (z wyłączeniem Rumunii) przedstawiły sprawozdania roczne zgodne z wymogami przepisów. Zakres zastrzeżeń do tych oświadczeń i sprawozdań jest określony w odpowiednich rocznych sprawozdaniach z działalności i ogólnie rzecz biorąc nie jest on znaczący.

Komisja rozpoczęła zewnętrzną ocenę rocznych sprawozdań państw członkowskich, którą udostępniono niedawno pozostałym instytucjom. Z badania tego wynika, że wartość dodana sprawozdań rocznych w ich obecnej formie jest niewielka.

Komisja nadal będzie organizować doroczne spotkania, jak np. doroczne posiedzenia grupy „Homologues”²⁰, dwustronne spotkania poświęcone koordynacji kontroli, doroczne spotkania na szczeblu kierowniczym oraz szkolenia. Aby zwiększyć odpowiedzialność państw członkowskich na mocy art. 317 TFUE, Komisja w swoim wniosku dotyczącym odbywającego się co trzy lata przeglądu rozporządzenia finansowego zawarła wymóg, by właściwe akredytowane organy państw członkowskich dostarczały roczne oświadczenia dotyczące zarządzania w odniesieniu do wszystkich środków wydatkowanych w ramach zarządzania dzielonego.

Mimo, że nie ma takiego formalnego wymogu, cztery²¹ państwa członkowskie wydają ponadto **oświadczenia krajowe**, wystawiane na wysokim szczeblu. Stanowią one cenny wkład w przejrzystość kontroli i struktury odpowiedzialności. Ich celem nie jest uzupełnianie informacji zawartych w istniejących sprawozdaniach.

4.4. Upraszczenie przepisów i zmniejszanie obciążeń administracyjnych

Złożoność przepisów określających, które koszty kwalifikują się do finansowania, w tym wymóg zwrotu kosztów, które faktycznie zostały poniesione, często była powodem zastrzeżeń ze strony intendentów delegowanych. Stanowi ona przyczynę powtarzających się

¹⁸ Oprócz tego były cztery przypadki niekwalifikowalne, dotyczące sytuacji gdzie nie zatwierdzono jeszcze oceny zgodności.

¹⁹ Wydatki w ramach trybu zarządzania dzielonego dotyczą głównie wydatków strukturalnych i rolniczych.

²⁰ Grupa ds. kontaktów w ramach współpracy z organami kontroli państw członkowskich, Komisją i Trybunałem Obrachunkowym.

²¹ Krajowe (rządowe) oświadczenia podpisali odpowiednio ministrowie finansów Niderlandów i Szwecji, Stały Przedstawiciel Zjednoczonego Królestwa oraz Naczelny Biegły Rewident Danii.

od kilku lat zastrzeżeń w odniesieniu do rozdziału „Badania naukowe, energia i transport”, jak również wybranych wydatków w ramach rozdziałów „Polityka spójności” oraz „Edukacja i obywatelstwo”.

4.4.1. *Przegląd rozporządzenia finansowego i sposób jego realizacji*

W 2010 r. Komisja wykorzystwała odbywający się co trzy lata przegląd rozporządzenia finansowego do dostosowania zasad finansowania. Miało to służyć trzem celom: uproszczeniu zasad, w szczególności w zakresie zarządzania dotacjami przez dopuszczenie większego wykorzystania płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i stawek kosztów jednostkowych, zwiększeniu efektu dźwigni pomocy finansowej UE przez dopuszczenie wykorzystania unijnych funduszy powierniczych, instrumentów finansowych i partnerstwa publiczno-prywatnego oraz zwiększeniu odpowiedzialności Komisji i zaangażowanych partnerów przez zharmonizowanie stosowanych sposobów zarządzania i wzmocnienie dotyczących ich przepisów.

Następnym krokiem będzie wykorzystanie tej okazji do zmiany prawodawstwa sektorowego w podobny sposób. Powołano **międzyresortową grupę**, której powierzono zadanie zapewnienia spójności między przepisami rozporządzenia finansowego i prawodawstwem sektorowym. Końcowy produkt tego procesu ma **spełniać trzy kryteria**: a) ograniczyć ryzyko związane z występowaniem błędów; b) ograniczyć obciążenie administracyjne beneficjentów (w szczególności MŚP) i innych zainteresowanych stron (takich jak organy wykonawcze i wykonawcy); oraz c) ograniczyć koszty operacyjne kontroli.

Komisja wzywa pozostałe instytucje do pozytywnego przyjęcia jej wniosku w sprawie odbywającego się co trzy lata przeglądu rozporządzenia finansowego.

4.4.2. *Zasady dotyczące dotacji i zamówień publicznych*

Błędy w stosowaniu przepisów dotyczących zamówień publicznych należą również do istotnych problemów dotyczących rozdziału „Spójność”. Komisja przedstawiła zieloną księgę²² w sprawie aktualizacji przepisów unijnych regulujących zamówienia publiczne, mając na celu zadbanie o to, by środki objęte umowami były wydawane w najlepszy możliwy sposób.

Wraz z wynikami oceny gospodarczej efektywności obowiązujących zasad wyniki konsultacji w ramach zielonej księgi będą przyczynkiem do refleksji na temat tego, w jaki sposób konkretnie można polepszyć unijne zasady dotyczące zamówień publicznych. W Akcie o jednolitym rynku zapowiedziano wniosek ustawodawczy w tej kwestii na koniec 2011 r.

Nieprawidłowości związane z niewłaściwą implementacją zasad dotyczących zamówień publicznych oraz niedociągnięcia w weryfikacji zarządzania wykrywaniem tych błędów stwierdzono szczególnie w polityce regionalnej. Przewidziano działania ukierunkowane na to konkretne źródło błędów, w szczególności poprzez dogłębną analizę i późniejsze dyskusje z zainteresowanymi organami zarządzającymi w poszczególnych państwach członkowskich. W stosownych przypadkach przewiduje się dodatkowe ukierunkowane wskazówki i szkolenia dla organów publicznych i beneficjentów w celu poprawy zdolności administracyjnych.

²² Analizując wdrożenie obowiązujących dyrektyw UE (2004/18/WE i 2004/17/WE).

4.5. Strategia korporacyjna dla systemów informacji zarządczej

Kontrola przeprowadzona w ostatnich latach przez Służbę Audytu Wewnętrznego w zakresie dużych systemów informatycznych i wewnętrznych systemów informatycznych potwierdziła potrzebę poprawy strategicznego podejmowania decyzji w dziedzinie IT, procedur zarządzania zamówieniami i projektami na poziomie DG i Komisji w celu zadbania o to, by projekty informatyczne były właściwie dostosowane do celów Komisji, lepiej koordynowane, opłacalne i wdrażane z powodzeniem i terminowo.

W 2010 r. utworzono międzywydziałową grupę zadaniową, której powierzono zadanie zbadania aktualnej sytuacji informatycznej w Komisji. Jej ustalenia formalnie zatwierdzono w komunikacie skierowanym do Komisji²³. W jego następstwie wprowadzono nowy system zarządzania IT. Nowy komitet sterujący ABM + IT²⁴ przedstawi **wewnętrzną strategię IT dla Komisji**, będzie nadzorował racjonalizację i harmonizację projektów IT oraz wyznaczał cele w zakresie poprawy efektywności i bezpieczeństwa informatycznego.

Aby zwiększyć gotowość i umożliwić skoordynowaną reakcję na ataki cybernetyczne skierowane przeciw Komisji Dyrekcja Generalna ds. Zasobów Ludzkich i Bezpieczeństwa we współpracy z Dyrekcją Generalną ds. Informatyki powołały **Zespół reagowania na ataki cybernetyczne (CART)**.

4.6. Zasoby ludzkie

Od 2008 r. Komisja regularnie monitoruje rekrutację przez określanie celów w podziale na dyrekcje generalne i grupy funkcyjne oraz przyjęcie systemu mającego na celu wyrównanie równowagi geograficznej po rozszerzeniu w 2004 r. i uzyskanie zrównoważonego podziału zasobów między różnymi działami. **Okres przejściowy na rekrutację urzędników spośród obywateli dziesięciu nowych państw członkowskich** zakończył się w dniu 31 grudnia 2010 r. Ogólnie cele wyznaczone w zakresie rekrutacji z państw UE-10 zostały przekroczone już w 2008 r., niemniej jednak stosunkowo duży odsetek nadal stanowią pracownicy zatrudnieni na czas określony. W 2010 r., w związku z rekrutacją laureatów konkursów wewnętrznych i otwartych ukierunkowanych na państwa UE-10, udział pracowników zatrudnionych na czas określony stale malał. Podobnie jak było to w przypadku państw EU-10, określono cele w zakresie zatrudnienia dla państw EU-2 i w 2009 r. wprowadzono system monitorowania, który zostanie utrzymany do końca okresu przejściowego dla państw EU-2 (koniec 2011 r.).

W kontekście założenia zerowego przyrostu liczby pracowników nowe priorytety polityczne mają być realizowane dzięki **optymalnej alokacji zasobów ludzkich i wewnętrznym przesunięciom stanowisk**. W wyniku ukierunkowanych środków zastosowanych w tych dziedzinach doroczne sprawozdanie na temat personelu z 2009 r. oraz aktualizacje z 2010 r. wykazują stały spadek udziału pracowników Komisji zatrudnionych na stanowiskach administracyjnych i pomocniczych.

Komisja ponawia swoje zobowiązanie w zakresie wysiłków na rzecz zmniejszania kosztów ogólnych oraz przesunięcia oszczędności na najważniejsze działania.

²³ SEC(2010) 1182 z 7.10.2010, „Możliwie najlepsze wykorzystanie IT w Komisji”.

²⁴ Grupa sterująca ds. zarządzania kosztami działań IT pod przewodnictwem sekretarza generalnego.

STRESZCZENIE

- Komisja zwraca uwagę, że w 25% przypadków oddelegowani urzędnicy zatwierdzający skutecznie skorygowali niedociągnięcia stwierdzone w poprzednim roku. Ulepszenia te obejmują poprawę zgodności z zasadami kwalifikowalności wydatków zadeklarowanych przez beneficjentów dotacji.
- Nadal istnieje szereg dziedzin wymagających poprawy, przede wszystkim w obszarze zarządzania dzielonego. Komisja będzie angażować państwa członkowskie w świetle ich zwiększonej odpowiedzialności zgodnie z art. 317 Traktu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Komisja wzywa je do dalszego wzmacniania systemów zarządzania i kontroli, w szczególności kontroli zarządzania pierwszego stopnia, przed przedstawieniem Komisji poświadczonych wydatków. Będzie ona nadal skrupulatnie pełnić swą funkcję nadzorczą, wnosząc do państw członkowskich o eliminowanie najsłabszych punktów w ich systemach zarządzania i kontroli oraz stosując w sposób systematyczny i bezzwłoczny, o ile to konieczne, procedury wstrzymywania i zawieszania płatności oraz korekt finansowych. Komisja wzywa pozostałe instytucje do poparcia jej wniosku w sprawie rocznych oświadczeń dotyczących zarządzania w odniesieniu do wszystkich wydatków objętych zarządzaniem pośrednim lub dzielonym w kontekście przeglądu rozporządzenia finansowego, a państwa członkowskie do tego, by były przygotowane na wejście takich przepisów w życie.
- Komisja ma świadomość trudności wynikających ze złożonych zasad obowiązujących beneficjentów dotacji. Przedstawiła już wnioski ustawodawcze mające na celu uproszczenie programów dotacji w kontekście odbywającego się co trzy lata przeglądu rozporządzenia finansowego i pracuje obecnie nad zastosowaniem tych uproszczeń w prawodawstwie sektorowym.
- Należy unowocześnić unijne zasady dotyczące zamówień publicznych. Przygotowano zieloną księgę²⁵ w sprawie aktualizacji zasad UE dotyczących zamówień publicznych obejmującą szeroki zakres możliwych aspektów przyszłej reformy prawodawstwa. Na koniec 2011 r. Komisja zapowiedziała przyjęcie wniosku ustawodawczego w sprawie przeglądu dyrektyw w sprawie zamówień publicznych.
- Komisja zachęca pozostałe instytucje oraz państwa członkowskie do wykorzystania debaty na temat następných wieloletnich ram finansowych do ulepszenia koncepcji programów finansowania, ich realizacji oraz mechanizmów zarządzania i kontroli w celu zwiększenia ich efektywności i zagwarantowania, że kontrola nad unijnymi wydatkami jest skuteczna, proporcjonalna i efektywna pod względem kosztów.
- Komisja zwraca uwagę, że w zakresie polityki spójności większość programów i organów realizuje obecnie programy na podstawie zadeklarowanych wydatków. Mimo że programy spójności mają charakter wieloletni, zwiększony zakres transakcji powoduje jednocześnie wzrost nieodłącznego ryzyka błędów w 2010 r. W odniesieniu do całej polityki spójności w roku sprawozdawczym znacznie wzrósł wskaźnik błędów i zakres błędnie dokonanych płatności. Zastrzeżenia poczynione przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Regionalnej w 2010 r. obejmują większą liczbę programów operacyjnych w większej liczbie państw członkowskich niż w poprzednich latach. W odniesieniu do dziedziny zatrudnienia i spraw społecznych przedstawione zastrzeżenia

²⁵ Zielona księga w sprawie przyszłej modernizacji dyrektyw UE w dziedzinie zamówień publicznych (2004/18/WE i 2004/17/WE).

dotyczą mniejszej liczby programów operacyjnych niż w 2009 r., ale w większej liczbie państw członkowskich (w 2010 r. zastrzeżenia dotyczyły 43 programów zarówno dla okresu programowania 2000–2006 jak i 2007–2013 w 10 państwach członkowskich, natomiast w 2009 r. – 59 programów w 7 państwach członkowskich). Ponadto w 2010 r. Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego opierała się na wskaźnikach błędów zgłoszonych przez organy kontrolne w państwach członkowskich, ilekroć uznała te liczby za dane odpowiedniej jakości. Opisana różnica w podejściu częściowo tłumaczy różnicę we wskaźnikach przedstawionych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy.

- Komisja przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę Danii, Niderlandów, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa dotyczącą przedstawienia dobrowolnych oświadczeń krajowych. W 2010 r. Komisja opracowała dokument roboczy służb Komisji²⁶ zawierający szczegółową analizę zakresu i treści dobrowolnych oświadczeń krajowych. W tym samym dokumencie Komisja przedstawiła wskazówki techniczne dla organów publicznych na temat podwyższania wartości oświadczeń i zwiększania pewności realizacji w zarządzaniu dzielonym. Dokument ten przesłano do Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w dniu 23 lutego 2011 r. Wskazówki zawierają stwierdzenie, że wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia finansowego w sprawie rocznych oświadczeń dotyczących zarządzania, podpisywanych przez akredytowane organy, stanowiłby jednak pierwszy praktyczny i użyteczny krok. Przemawia za tym również niedawna zewnętrzna ocena rocznych podsumowań, która zawiera stwierdzenia, że dokumenty te w obecnej formie wnoszą niewielką wartość dodaną do procesu poświadczania wiarygodności przez Komisję.

²⁶ Dokument roboczy służb Komisji „Podwyższanie wartości oświadczeń: zwiększanie pewności realizacji w zarządzaniu dzielonym” - SEC(2011) 250, z 23.2.2011.